

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

СМАГЛЮК СЕРГІЙ ВАСИЛЬОВИЧ

УДК 343.13(477)

**ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ ПОРЯДОК ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ
НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ У КРИМІНАЛЬНОМУ
ПРОВАДЖЕННІ**

12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза;
оперативно-розшукова діяльність

АВТОРЕФЕРАТ
дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук

Харків – 2023

Дисертацією є рукопис.

Робота виконана у Харківському національному університеті внутрішніх справ, Міністерство внутрішніх справ України.

Науковий керівник:

кандидат юридичних наук, доцент,
РОМАНЮК Віталій Володимирович,
Харківський національний
університет внутрішніх справ,
декан факультету № 1

Офіційні опоненти:

доктор юридичних наук, професор,
КОРНІЄНКО Максим Вікторович,
проректор Одеського державного
університету внутрішніх справ;

доктор юридичних наук, доцент,
УДОВЕНКО Жанна Володимирівна,
доцент кафедри кримінального та
кримінального процесуального права
факультету правничих наук Національного
університету «Києво-Могилянська
академія».

Захист відбудеться 19 січня 2024 р. о 09:00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради Д 64.700.01 у Харківському національному університеті внутрішніх справ за адресою: 21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3-А.

З дисертацією можна ознайомитися у науковій бібліотеці Харківського національного університету внутрішніх справ за адресою: 21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3-А.

Автореферат розісланий 11 грудня 2023 року.

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради

С. Є. Абламський

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Обґрунтування вибору теми дослідження. Забезпечення швидкого та повного розслідування з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини вимагає від уповноважених осіб провести комплекс процесуальних дій, спрямованих на збирання доказів. Серед кримінального процесуального інструментарію доказування, що забезпечує ефективне досягнення означеного вище завдання, є негласні слідчі (розшукові) дії (далі – НСРД), порядок проведення яких регламентований главою 21 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України). Запровадження цього правового інституту стало однією з новел для науки кримінального процесу, а в практичній площині постало чимало проблемних питань, пов'язаних із проведенням НСРД, зокрема щодо використання їх результатів, оскільки вказаний аспект безпосередньо стосується дотримання прав, свобод та законних інтересів особи, щодо якої проводилися такі процесуальні дії. Отже, існує потреба в переосмисленні законодавчих положень у частині використання результатів НСРД у кримінальному провадженні задля формування ефективного процесуального механізму неухильного дотримання засад кримінального провадження.

Питанням проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні приділено увагу в працях таких вчених, як-от: В. М. Бабакін, М. В. Багрій, Р. І. Благута, І. В. Гловюк, Ю. М. Грошевий, О. Ф. Долженков, В. Г. Дрозд, О. М. Дроздов, О. В. Капліна, М. П. Климчук, М. В. Корнієнко, С. С. Кудінов, О. О. Левандаренко, Л. М. Лобойко, О. В. Мартовицька, Д. М. Мірковець, Д. І. Никифорчук, М. А. Погорєцький, Д. Б. Сергєєва, О. П. Снігерьов, С. Р. Тагієв, О. Ю. Татаров, В. Г. Уваров, Ж. В. Удовенко, М. В. Шепітько, Р. М. Шехавцов, А. В. Шило, М. Є. Шумило та ін. У результаті проведених досліджень сформовано необхідне теоретичне підґрунтя для практичного впровадження інституту НСРД. Однак поза увагою науковців та практиків залишаються окремі питання реалізації законодавчих положень щодо можливого використання результатів НСРД у кримінальному провадженні під час доказування та в інших цілях. Крім того, останні тенденції розвитку кримінального процесуального законодавства України та практики його застосування наочно свідчать про необхідність перегляду низки наукових напрацювань у контексті порушеного питання.

Таким чином, наявність прогалин і недоліків правового характеру щодо унормування можливого використання результатів НСРД у кримінальному провадженні, відсутність змістовних наукових розробок, присвячених зазначеній проблематиці, свідчать про актуальність та практичне значення обраного напрямку дослідження, що й зумовило вибір

теми дисертаційного дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами. Дисертаційне дослідження спрямоване на реалізацію завдань, визначених Планом заходів із виконання обов'язків та зобов'язань України, що випливають з її членства в Раді Європи (Указ Президента України від 12 січня 2011 р. № 24/2011), а також відповідає пунктам 13, 14 Тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2020–2024 роки, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 11 червня 2020 р. № 454, та пунктам 7.9, 8.4 Основних напрямів наукових досліджень Харківського національного університету внутрішніх справ на 2021–2024 роки (рішення Вченої ради ХНУВС від 28 серпня 2021 р., протокол № 7).

Мета і завдання дослідження. Мета дисертаційного дослідження полягає у визначенні особливостей процесуального порядку використання результатів проведення НСРД у кримінальному провадженні, а також формуванні пропозицій з удосконалення чинного кримінального процесуального законодавства та практики його застосування в аспекті предмета дослідження.

Поставлена мета зумовлює необхідність вирішення таких *завдань*:

- з'ясувати стан розробки наукової проблеми використання результатів проведення НСРД у кримінальному провадженні;
- охарактеризувати особливості правового регулювання проведення НСРД та використання їх результатів у кримінальному провадженні;
- встановити ознаки поняття «результати НСРД», їх різновидів та можливості використання в кримінальному провадженні;
- визначити зміст процесуальних вимог до результатів НСРД;
- розкрити особливості використання фактичних даних, отриманих у результаті НСРД, у доказуванні;
- охарактеризувати значення прокурорського нагляду та судового контролю за проведенням НСРД та використанням їх результатів у кримінальному провадженні;
- окреслити напрями використання результатів проведення НСРД у кримінальному провадженні;
- розкрити порядок і визначити особливості використання результатів НСРД у доказуванні та в інших цілях кримінального провадження;
- вивчити закордонний досвід щодо регламентації негласних засобів збирання доказів, на підставі чого виокремити можливі шляхи вдосконалення інституту НСРД у національному кримінальному процесуальному законодавстві.

Об'єктом дослідження є правовідносини, що виникають, розвиваються та припиняються у зв'язку з використанням результатів НСРД

у кримінальному провадженні.

Предметом дослідження є процесуальний порядок використання результатів проведення НСРД у кримінальному провадженні.

Методи дослідження. Для досягнення мети роботи та виконання поставлених завдань було використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів наукового пізнання. Зокрема, за допомогою діалектичного методу з'ясовано становлення та розвиток вчення про НСРД та формування шляхів удосконалення цього інституту (підрозділ 1.1), розкрито особливості змісту результатів НСРД з позиції їх взаємозв'язку з іншими засобами доказування (підрозділ 1.3), охарактеризовано процесуальні вимоги до результатів НСРД (підрозділ 2.1), встановлено роль та значення прокурорського нагляду та судового контролю за законністю проведення НСРД і використання їх результатів (підрозділ 2.3). Історико-правовий та порівняльно-правовий методи дозволили описати генезу правової думки та продемонструвати підходи до розвитку теоретичних поглядів, нормативно-правового забезпечення та практики проведення НСРД у кримінальному провадженні як в Україні, так і за кордоном (підрозділи 1.1, 3.3). Завдяки формально-логічному методу охарактеризовано процесуальний порядок використання результатів проведення НСРД у кримінальному провадженні, розкрито ключові поняття в аспекті тематики дослідження (підрозділи 1.2, 2.1, 2.2, 3.1). За допомогою системно-структурного методу визначено особливості процесуального порядку використання результатів НСРД у кримінальному провадженні (підрозділи 2.2, 3.2, 3.3), з'ясовано систему вимог до їх результатів, а також напрямів їх використання в кримінальному провадженні (підрозділи 2.1, 3.1). Застосування соціологічного методу дозволило зібрати та проаналізувати емпіричний матеріал щодо особливостей процесуального порядку використання результатів проведення НСРД у кримінальному провадженні (розділи 2, 3).

Теоретичну базу роботи становлять наукові праці вітчизняних і закордонних вчених з теорії держави та права, у галузі кримінального процесу та криміналістики, а також інших юридичних наук.

Нормативною та інформаційною основою роботи стала Конституція України, міжнародні акти, КПК України, інші закони та підзаконні нормативно-правові акти, рішення національних судів та Європейського суду з прав людини.

Емпіричне підґрунтя дисертаційного дослідження становлять статистичні дані Офісу Генерального прокурора, аналітичні матеріали Державної судової адміністрації, узагальнені результати вивчення матеріалів кримінальних проваджень та судових рішень.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що в дисертаційному дослідженні отримано нові результати у вигляді наукових

висновків та пропозицій, спрямованих на вдосконалення процесуального порядку використання результатів НСРД у кримінальному провадженні. До основних положень, що мають власне теоретичне й практичне значення, характеризуються певним ступенем наукової новизни, належать такі:

вперше:

- визначено, систематизовано й охарактеризовано основні напрями наукових пошуків, пов'язаних із різними аспектами інституту НСРД, до яких віднесено дослідження з питань: 1) тлумачення поняття та сутності НСРД у кримінальному провадженні, їх співвідношення з оперативно-розшуковими заходами; 2) характеристики процесуального порядку проведення окремих видів НСРД; 3) з'ясування значення й ролі прокурорського нагляду та судового контролю за проведенням НСРД у кримінальному провадженні, зокрема в контексті дотримання прав і свобод людини; 4) окреслити значення результатів НСРД для кримінального провадження та їх використання в доказуванні чи в інших цілях;

- виокремлено систему процесуальних вимог до результатів НСРД, до яких віднесено: загальнопроцесуальні, процедурно-процесуальні, змістовно-процесуальні, які відображують специфіку механізму правового регулювання інституту НСРД;

- напрями використання результатів НСРД у кримінальному провадженні запропоновано згрупувати на процесуальний, організаційно-процесуальний та організаційно-тактичний;

удосконалено:

- зміст поняття «результати НСРД», під яким запропоновано розуміти зафіксовані у визначеному кримінальним процесуальним законом порядку та формах фактичні дані (докази), що містяться у відповідних їх джерелах, які можуть бути використані для встановлення наявності чи відсутності фактів та обставин, а також розв'язання інших питань, що мають значення для виконання завдань кримінального провадження;

- наукові підходи до визначення системи доказування, де окрім збирання, перевірки, оцінки доказів, отриманих шляхом проведення НСРД, пропонується виокремити й такий етап, як використання зібраних за результатами проведення НСРД доказів з наведенням їх самостійної ролі в забезпеченні досягнення завдань кримінального провадження;

- наукові положення щодо характеристики правової основи НСРД, де значення нормативно закріпленого процесуального порядку використання результатів цих дій виступає як гарантія виконання завдань кримінального провадження (особливо в частині гарантування прав і свобод особи в кримінальному процесі);

- доводи про те, що особливість, роль та значення кримінального провадження для захисту особи, суспільства та держави від кримінальних

правопорушень зумовлює необхідність правового регулювання інституту НСРД виключно на рівні законів;

дістали подальшого розвитку:

– положення щодо процесуальних особливостей проведення НСРД та використання їх результатів як складової системи засобів доказування, що утворює єдиний комплекс дій, спрямованих на отримання належних, допустимих та достовірних доказів;

– точка зору, що з урахуванням правового змісту, процесуальної форми, порядку та способу формування, а також мети їх використання поняття «матеріали НСРД» та «результати НСРД» є синонімами, а їхній зміст становлять відомості, речі та документи, які є доказами в кримінальному провадженні;

– характеристика прокурорського нагляду та судового контролю як основних засобів забезпечення законності, прав і свобод особи під час проведення НСРД та використання їх результатів у кримінальному провадженні, враховуючи способи та форми їх здійснення.

За результатами проведеного дослідження опрацьовано рекомендації щодо напрямів розвитку правового регулювання проведення НСРД та використання їх результатів у кримінальному провадженні (удосконалення правової регламентації підстав, умов, методів та способів проведення НСРД; оформлення отриманих результатів проведення тощо), а також сформульовано пропозиції щодо внесення змін і доповнень до положень статей 106, 246, 252, 256, 257 КПК України.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що викладені в дисертаційному дослідженні висновки, пропозиції та рекомендації можуть бути використані:

– у науково-дослідній діяльності – для подальшого опрацювання теоретичних питань процесуального порядку проведення НСРД та використання їх результатів у кримінальному провадженні (акт впровадження Харківського національного університету внутрішніх справ від 10 липня 2023 р.);

– у правотворчості – для вдосконалення положень чинного кримінального процесуального законодавства України щодо предмета дослідження;

– у практичній діяльності – при проведенні занять у системі службової підготовки, зокрема й з питань процесуальної діяльності щодо проведення НСРД та можливостей використання їх результатів у кримінальному провадженні (акт впровадження Кам'янець-Подільського районного управління поліції ГУНП в Хмельницькій області від 30 червня 2023 р.);

– в освітньому процесі – при викладанні навчальної дисципліни «Кримінальний процес», а також підготовці підручників, навчальних

посібників, навчально-методичних матеріалів (акт впровадження Харківського національного університету внутрішніх справ від 5 липня 2023 р.).

Апробація матеріалів дисертації. Основні результати дослідження оприлюднено на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях: «Теоретичні питання юриспруденції і проблеми правозастосування: виклики XXI століття» (м. Харків, 30 червня 2022 р.), «Актуальні питання кримінально-правової кваліфікації, документування та розслідування колабораціонізму» (м. Одеса, 21 липня 2023 р.), «Взаємодія громадянського суспільства з сектором безпеки і оборони: сучасні виклики» (м. Кам'янець-Подільський, 24 листопада 2023 р.).

Публікації. Основні положення та висновки дисертації викладено у п'яти наукових статтях, із яких чотири опубліковано у фахових виданнях України та одна – у закордонному науковому виданні, а також тезах трьох доповідей на науково-практичних конференціях.

Структура та обсяг дисертації. Дисертаційне дослідження складається зі вступу, трьох розділів, які включають дев'ять підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дисертації становить 279 сторінок, список використаних джерел включає 235 найменувань на 28 сторінка, додатки розміщені на 13 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано вибір теми дисертації та її актуальність, визначено зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, розкрито мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, наведено методологічне та емпіричне підґрунтя дослідження, сформульовано наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, відображено дані про апробацію матеріалів дисертаційного дослідження, публікації, структуру та обсяг роботи.

Розділ 1 «Теоретичні та правові основи використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій в кримінальному провадженні» складається з трьох підрозділів.

У *підрозділі 1.1 «Стан наукової розробки питань використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій в кримінальному провадженні»* здійснено аналіз наукових праць, що стосуються як загальних, так і окремих аспектів досліджуваної проблематики.

Встановлено, що запровадження інституту НСРД породило новий напрямок наукових досліджень у науці кримінального процесу. До основних напрямів наукового пошуку з різних проблемних питань інституту НСРД віднесено дослідження, пов'язані з: 1) визначенням поняття та сутності НСРД у кримінальному провадженні, їх співвідношення з оперативно-розшуковими засобами; 2) процесуальним порядком проведення окремих

видів НСРД; 3) контролем і наглядом за проведенням НСРД у кримінальному провадженні; 4) значенням результатів НСРД для кримінального провадження та їх використання в доказуванні та інших цілях.

З'ясовано, що серед невирішених проблем з окреслених аспектів залишаються питання щодо визначення поняття «результати НСРД», нормативне закріплення цього терміна, а також унормування вимоги щодо змісту й результатів проведення НСРД. Окремо звернено увагу на відсутність єдності в поглядах вчених щодо розуміння можливих напрямів використання результатів НСРД у кримінальному провадженні, а також відкриття матеріалів, отриманих у результаті їх проведення.

У *підрозділі 1.2 «Правове регулювання процесуальної діяльності з проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні»* охарактеризовано процесуальну діяльність уповноважених осіб щодо проведення НСРД та можливості використання їх результатів.

Звернено увагу, що належне закріплення в кримінальному процесуальному законодавстві порядку, підстав, умов проведення НСРД та напрямів використання їх результатів у кримінальному провадженні виступає засобом легітимізації отримання фактичних даних, що мають значення для кримінального провадження. Предметом такого регулювання є відповідні правовідносини, які виникають під час проведення НСРД (об'єкт, зміст, учасники, юридичні факти).

Акцентовано увагу, що в демократичній державі правове закріплення процесуального порядку проведення НСРД є обов'язковою умовою для використання уповноваженими органами цих дій як засобів збирання доказів, а також умовою допустимості використання отриманих результатів.

Доведено, що публічний характер кримінальної процесуальної діяльності передбачає застосування специфічних способів (переважно дозвіл, зобов'язання), типу (спеціально-дозвільний) та методів (імперативний) її регулювання, зокрема в частині проведення НСРД та використання їх результатів. Акцентовано увагу на особливій значущості норм кримінального процесуального права в упорядкуванні правовідносин з приводу проведення НСРД. Об'єктом такого регулювання є кримінальна процесуальна діяльність з приводу проведення НСРД та використання їх результатів у кримінальному провадженні.

У *підрозділі 1.3 «Поняття “результати негласних слідчих (розшукових) дій” у кримінальному провадженні»* наголошено, що метою проведення НСРД є збирання та/або перевірка вже отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні, що й визначає функціональну роль НСРД як різновиду слідчих (розшукових) дій, відомості про факт та методи проведення яких не підлягають розголошенню.

З'ясовано, що в юридичній літературі терміни «результати НСРД» та «матеріали НСРД» використовують як синоніми. За результатами аналізу точок зору науковців щодо розуміння поняття «результати НСРД» під ними запропоновано розуміти зафіксовані у визначеному кримінальним процесуальним законом порядку та формах фактичні дані (докази), що містяться у відповідних їх джерелах, які можуть бути використані для встановлення наявності чи відсутності фактів та обставин, а також розв'язання інших питань, що мають значення для виконання завдань кримінального провадження.

Акцентовано увагу, що до результатів НСРД належать протоколи щодо їх проведення, аудіо-, відеозаписи, фотознімки, інші результати, здобуті за допомогою застосування технічних засобів, вилучені під час їх проведення речі і документи або їхні копії.

Встановлено, що особливості формування результатів НСРД залежать від конкретного різновиду таких дій, способу та методики їх проведення. Важливим аспектом отримання належних та допустимих результатів НСРД є дотримання уповноваженими суб'єктами процедури фіксації перебігу проведення таких дій.

Розділ 2 «Особливості процесуального порядку використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій в кримінальному провадженні» складається з трьох підрозділів.

У підрозділі 2.1 *«Процесуальні вимоги до результатів негласних слідчих (розшукових) дій»* зазначено, що такі вимоги за своєю сутністю є проявом кримінальної процесуальної форми порядку проведення НСРД та використання їх результатів у кримінальному провадженні.

Звернено увагу на те, що як безпосереднє проведення НСРД, так і використання їх результатів у кримінальному провадженні має відбуватися з неухильним дотриманням процесуального порядку, який є сукупністю правових вимог, що висуваються до процесуальних дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні. Такі процесуальні вимоги становлять систему правових приписів до засобу, способу отримання, змісту та форми результатів НСРД, що забезпечує можливість їх використання в доказуванні під час кримінального провадження як належних, допустимих та достовірних доказів. Виокремлено систему вимог до результатів проведення НСРД (загальнопроцесуальних, процедурно-процесуальних, змістовно-процесуальних). Доведено, що процесуальні вимоги до результатів проведення НСРД виконують роль гарантії виконання завдань кримінального провадження, де пріоритетного значення набуває дотримання прав, свобод і законних інтересів особи в кримінальному процесі.

У підрозділі 2.2 *«Особливості збирання, перевірки, оцінки та використання доказів, отриманих шляхом проведення негласних слідчих*

(розишуківих) дій» проаналізовано порядок проведення НСРД як засобу збирання доказів та їх використання в кримінальному провадженні.

Підтримана наукова точка зору щодо обґрунтованості розширення елементів діяльності з доказування, зокрема й здійснюваного за допомогою використання результатів НСРД. Водночас у практичній площині важливого значення набуває використання результатів НСРД в інших цілях.

Встановлено, що використання результатів НСРД у кримінальному провадженні під час доказування здійснюється шляхом вчинення слідчим, прокурором комплексу дій щодо: подання та вивчення прокурором матеріалів НСРД; визначення можливості їх використання шляхом розсекречування таких матеріалів; ознайомлення сторони захисту з матеріалами НСРД тощо. Саме така система процесуальних дій забезпечує умови для їх реалізації під час доказування в кримінальному провадженні.

Системний аналіз положень КПК України свідчить про неповноту правового регулювання питання збирання, перевірки, оцінки доказів шляхом проведення НСРД та використання їх результатів під час доказування. З метою усунення виявлених прогалин у регулюванні питання включення результатів НСРД у процес доказування запропоновано внесення відповідних змін до статей 252 та 256 КПК України.

У підрозділі 2.3 *«Прокурорський нагляд та судовий контроль за законністю проведення негласних слідчих (розишуківих) дій та використанням їх результатів»* наголошено, що найбільш дієвою гарантією дотримання законності під час проведення НСРД слід вважати прокурорський нагляд, а найбільш ефективною гарантією охорони прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження під час ініціювання НСРД та використання їх результатів – судовий контроль.

Доведено, що прокурорський нагляд та судовий контроль за законністю проведення НСРД та використання їх результатів у кримінальному провадженні має охоплювати всі складові порядку проведення таких дій (підстави, умови, строки, прийняття процесуальних рішень та власне проведення НСРД, послідовність і порядок дій суб'єктів під час цього тощо). Зазначено, що прокурорський нагляд та судовий контроль за проведенням НСРД мають властиві їм процесуальні форми, вдосконалення яких сприятиме дотриманню законності в кримінальному провадженні. Встановлено, що прокурор здійснює нагляд за законністю НСРД у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, а судовий контроль відбувається на всіх стадіях кримінального провадження.

Визначено, що удосконалення форм та способів реалізації повноважень прокурора та судді, закріплених у нормативно-правових актах, є запорукою дієвості та ефективності прокурорського нагляду та судового контролю за проведенням НСРД та використанням їх результатів у

кримінальному провадженні. З метою підсилення захисту прав, свобод та законних інтересів особи, щодо якої проводяться НСРД, запропоновано доповнити КПК України ст. 246¹ «Нагляд прокурора за додержанням законів під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій».

Розділ 3 «Актуальні питання використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій в кримінальному провадженні» складається з трьох підрозділів.

У підрозділі 3.1 «Напрями використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій в кримінальному провадженні» підтверджено висновок, що сутність результатів НСРД полягає в їх значенні як доказів під час здійснення доказування в кримінальному провадженні та створенні через цю їхню властивість здатності забезпечити виконання його завдань.

Акцентовано, що поняття «результати НСРД» доцільно сприймати як у широкому (інформація) та вузькому (власне докази) значенні, що й впливає на визначення напрямів та форм їх використання в кримінальному провадженні. Запропоновано виокремлювати процесуальний (доказування обставин, передбачених ст. 91 КПК України), організаційно-процесуальний (доказування обставин організаційно-процесуального характеру, пов'язаних із рухом кримінального провадження) та організаційно-тактичний (криміналістичне забезпечення розслідування) напрями використання результатів НСРД та відповідні форми їх реалізації. При цьому кожен із цих напрямів є відносно самостійними способами підвищення ефективності досудового розслідування та засобами виконання завдань кримінального провадження.

Констатовано, що важливим моментом використання результатів НСРД у кримінальному провадженні є нормативно закріплений процесуальний порядок їх проведення. Такий порядок має визначатися з урахуванням змісту, характеру, форми існування результатів НСРД та мети їх використання. Його реалізація відбувається завдяки встановленню процесуальних вимог до змісту та властивостей інформації, отриманої в результаті НСРД, форм її існування та використання в межах кожного з окреслених напрямів.

У підрозділі 3.2 «Використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні та в інших цілях або передання інформації» проаналізовано основні процесуальні особливості та зміст досліджуваного процесуального порядку за двома найбільш типовими напрямками використання результатів НСРД.

Акцентовано, що реалізація результатів НСРД у доказуванні передбачає насамперед використання стороною обвинувачення отриманих доказів, зокрема й обґрунтування позиції з доказування перед судом обвинувачення з метою забезпечення кримінальної відповідальності особи,

яка вчинила кримінальне правопорушення. При цьому така особливість передбачає необхідність відкриття стороні захисту матеріалів кримінального провадження, частиною яких є результати НСРД. Наголошено, що під час доказування використання результатів НСРД відбувається шляхом включення їх до системи доказів. Розкрито зміст дій сторони обвинувачення з використання результатів НСРД у процесуальному доказуванні.

Встановлено, що можливість використання результатів НСРД в інших цілях або передання інформації є ефективним способом використання вказаних результатів. Визначено, що єдиним законним способом використання результатів НСРД в інших цілях є рішення слідчого судді. У цьому аспекті проаналізована процедура прийняття рішення про використання результатів НСРД в інших цілях, розкрито зміст та визначено процесуальний порядок прийняття рішення про таке використання.

Окрему увагу приділено змісту клопотання прокурора, його правовій природі та ознакам. На підставі проведеного аналізу визначено локальний предмет доказування при застосуванні ст. 257 КПК України, а також запропоновано типовий зміст мотивувальної частини клопотання прокурора про використання результатів НСРД в інших цілях або передання інформації.

У підрозділі 3.3 *«Закордонний досвід регулювання питання використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій під час попередження та розкриття кримінальних правопорушень»* узагальнено міжнародний досвід регулювання використання результатів проведення НСРД під час розкриття кримінальних правопорушень.

Аргументовано, що система негласних заходів збирання доказів, аналогічних вітчизняним НСРД, є визнаною в багатьох країнах, адже такі засоби забезпечують отримання важливої доказової інформації. Встановлено, що в багатьох країнах склалася власна нормативно-правова база та усталена практика застосування таких негласних засобів у кримінальному процесі та використання отриманих за результатами їх проведення доказів, що забезпечує їх ефективність та дієвість при одночасному дотриманні прав і свобод осіб, щодо яких такі засоби застосовують. Потенційна небезпека негласного вручання до приватної сфери особи визначає потребу в належному правовому регулюванні підстав та умов проведення негласних заходів, чіткому окресленні повноважень суб'єктів їх проведення та можливостей використання їх результатів. У більшості країн факт проведення негласних дій під час розслідування та процес використання отриманих результатів перебуває під наглядом прокурора та контролем суду, що є додатковою гарантією законності та дотримання прав особи в кримінальному провадженні.

ВИСНОВКИ

У дисертаційному дослідженні здійснено теоретичне узагальнення та вирішення наукового завдання, яке полягає в отриманні нових результатів у вигляді визначення сутності та особливостей процесуального порядку використання результатів НСРД у кримінальному провадженні. За результатами проведеного дослідження сформульовано такі висновки.

1. Встановлено, що впровадження інституту НСРД у вітчизняне кримінальне процесуальне законодавство та слідчу практику зумовило появу нового напрямку наукових досліджень у науці кримінального процесу. Зроблене в роботі узагальнення дозволяє дійти висновків щодо виокремлення основних напрямів таких досліджень, результатів та прогалів. Окреслено такі основні напрями наукових досліджень інституту НСРД: 1) дослідження поняття та сутності НСРД у кримінальному провадженні, їх співвідношення з оперативно-розшуковими заходами 2) розкриття процесуального порядку проведення окремих видів НСРД; 3) визначення ролі, значення контролю та нагляду за проведенням НСРД у кримінальному провадженні; 4) з'ясування значення результатів НСРД та їх використання у доказуванні.

Зазначено, що в науковій літературі сутність поняття «результати НСРД» розкривається через їхнє інформаційне значення для кримінального провадження та здатність забезпечити виконання його завдань. Саме поняття «результати НСРД» сприймають як у широкому (інформація) та вузькому (власне докази) розумінні, що й визначає можливі напрями їх використання. Йдеться про процесуальний (доказування обставин, передбачених ст. 91 КПК України, та обставин організаційно-процесуального характеру) та криміналістичний (організаційно-тактичне забезпечення розслідування) підходи до розуміння використання результатів НСРД. Проте ці питання залишаються дискусійними в літературі. Наголошено на відсутності єдності наукових позицій щодо питання відкриття матеріалів (фактичних даних), отриманих у результаті проведення НСРД.

2. Процесуальне регулювання діяльності з проведення НСРД та використання їх результатів у кримінальному провадженні характеризується такими рисами: 1) впорядкування специфічних за змістом та характером кримінально процесуальних відносин з використання результатів НСРД у кримінальному провадженні відбувається завдяки правовому впливу, який відбувається через дію відповідного правового механізму регулювання кримінальних процесуальних відносин з приводу проведення НСРД; 2) склад механізму правового регулювання процесуальних відносин з використання результатів НСРД у кримінальному провадженні утворюють правові явища (норми права, правозастосовні акти тощо), завдяки дії яких відповідні відносини отримують упорядкованість, а їх результати правову

визначеність; 3) засоби правового впливу на процесуальні відносини з використання результатів НСРД у кримінальному провадженні передбачені виключно нормами кримінального процесуального законодавства та закріплені у відповідних нормативно-правових актах; 4) юридична сила правових засобів регулювання кримінальних процесуальних відносин є такою, що завдяки їх властивостям вони здатні впливати на поведінку учасників під час проведення НСРД та використання їх результатів у кримінальному провадженні, надаючи їм легітимного статусу; 5) спрямування правового впливу з боку елементів механізму процесуально-правового регулювання забезпечує та гарантує ефективність здійснення кримінального провадження в частині використання результатів НСРД у ньому; 6) за своїм значенням правове регулювання використання результатів НСРД у кримінальному провадженні є гарантією виконання його завдань, а також прав, свобод та законних інтересів його учасників.

3. Під поняттям «результати НСРД» пропонується розуміти зафіксовані у визначеному кримінальним процесуальним законом порядку та формах фактичні дані (докази), що містяться у відповідних їх джерелах, які можуть бути використані для встановлення наявності чи відсутності фактів та обставин, а також розв'язання інших питань, що мають значення для виконання завдань кримінального провадження.

Підтримано наукову точку зору, що метою проведення НСРД є збирання доказів або перевірка вже отриманих доказів у конкретному кримінальному провадженні, що і визначає функціональну роль та значення НСРД у механізмі кримінальної процесуальної діяльності та значення для виконання завдань кримінального провадження. Важливим аспектом використання результатів НСРД є дотримання вимог КПК України щодо їх отримання та фіксації, які є невід'ємною частиною процедури проведення таких дій, що впливає на можливість їх подальшого використання. Це є запорукою формування належних, допустимих і достатніх доказів, а також гарантування прав, свобод та законних інтересів осіб, щодо яких проводяться НСРД. В цьому аспекті доведено, що оформлення результатів проведення НСРД виключно як доказів є найбільш важливим з теоретичного та практичного погляду моментом, який дає можливість використовувати ці негласні засоби процесуальної діяльності в досягненні завдань кримінального провадження. Це проявляється в тому, що процесуальна форма отримання доказів, зокрема і в результаті проведення НСРД, є гарантією від безпідставного обмеження або порушення конституційних прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, щодо яких застосовуються ці дії.

4. Під процесуальними вимогами до результатів проведення НСРД пропонується розуміти встановлені нормами кримінального процесуального

законодавства обов'язкові (імперативні) за своєю правовою природою вимоги (критерії, умови, приписи, положення, властивості, параметри), що висувуються до підстав та способу проведення НСРД, а також фіксації отриманих результатів, їх змісту та форми закріплення, якій ці результати мають відповідати, з метою використання їх цільового призначення як доказів для забезпечення виконання завдань кримінального провадження.

Визначено, що процесуальні вимоги до результатів проведення НСРД – це система процесуально-правових приписів до змісту та форми процесуального явища, яким ці результати мають відповідати, що забезпечує можливість їх включення до кримінального процесуального доказування як доказів. Ці вимоги становлять взаємопов'язану, цілісну систему критеріїв, уявлень, приписів, настанов та положень, які висувуються до цих результатів. Головне призначення таких вимог – це забезпечення законності, обґрунтованості, пропорційності та необхідності втручання в права та свободи особи, за умови отримання внаслідок такого втручання належних, допустимих та достовірних доказів шляхом застосування відповідної правової процедури проведення НСРД. Акцентована увага на тому, що процесуальні вимоги до результатів проведення НСРД виконують роль відповідних процесуальних гарантій. Зокрема, йдеться про гарантії законності отриманих внаслідок проведення НСРД результатів, гарантії прав та свобод учасників відповідних процесуальних відносин, які виникли під час проведення таких дій, та використання їх результатів.

5. Підтримана точка зору науковців щодо обґрунтованості розширення елементів структури діяльності з доказування, зокрема того, що здійснюється за допомогою НСРД, як взаємопов'язаних дій по збиранню, перевірці, оцінці та використанню доказів (результатів НСРД). Відтак із урахуванням специфіки проведення НСРД доцільно виокремлювати процесуально-правові особливості змісту цих етапів (доказування з використанням НСРД) та звернути увагу на необхідність їх належного нормативного закріплення. Такий підхід надає логічність меті проведення НСРД, більш чітко вказує на порядок вчинення відповідних дій з доказування, а також на дії, що мають бути належним чином впорядковані.

Доведено, що саме використання результатів НСРД має стати тим кінцевим етапом їх застосування, орієнтуючись на який та враховуючи необхідність забезпечення належної реалізації якого й мають бути здійснені уповноваженими суб'єктами дії з ініціювання НСРД, отримання дозволу на їх проведення, підготовки та проведення НСРД, фіксації, отримання та збереження їх результатів, а також безпосереднє їх використання для забезпечення вирішення завдань кримінального провадження. Належна правова регламентація кожного з цих етапів, як і безумовне та всебічне врахування нормативних вимог під час їх реалізації уповноваженими

державою особами, є запорукою ефективного використання зібраних, перевірених та оцінених результатів проведення НСРД у кримінальному провадженні.

6. Констатовано, що найбільш дієвою та результативною гарантією дотримання законності під час проведення НСРД слід вважати прокурорський нагляд, а найбільш ефективною гарантією охорони прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження під час проведення НСРД – судовий контроль. Прокурорський нагляд за НСРД та судовий контроль під час ініціювання НСРД та використання їх результатів у доказуванні мають властиві їм процесуальні форми, удосконалення яких сприятиме дотриманню законності в кримінальному провадженні. Доведено, що прокурорський нагляд та судовий контроль є засобами забезпечення законності використання результатів їх проведення в кримінальному провадженні при неодмінному гарантуванні прав та свобод його учасників.

Встановлено, що прокурор здійснює нагляд за законністю НСРД у формі процесуального керівництва досудовим розслідуванням, реалізуючи надані йому процесуальні повноваження.

Підтримано позицію, що судовий контроль відбувається на всіх стадіях кримінального провадження, що й забезпечує його ефективність. Вказано, що постійність, системність, активність, дієвість та ефективність здійснення прокурорського нагляду за проведенням НСРД та судового контролю за використанням їх результатів у кримінальному провадженні є запорукою забезпечення виконання завдань кримінального провадження завдяки проведенню НСРД та гарантуванню прав та свобод учасників кримінального провадження. Доцільним є здійснення правового регулювання повноважень прокурора по нагляду за додержанням законів під час проведення НСРД у межах окремої статті глави 21 КПК України.

7. Запропоновано виокремити три основні напрями використання результатів НСРД у кримінальному провадженні та відповідні форми їх реалізації: 1) процесуальний напрям, який охоплює такі форми використання результатів НСРД: під час доведення фактів та обставин, що мають значення для конкретного кримінального провадження та підлягають доказуванню; як інформація, що свідчить про виявлення ознак кримінального правопорушення і в такому разі є підставою для початку досудового розслідування; як докази в іншому кримінальному провадженні; як підстава для проведення слідчих (розшукових) та інших НСРД з метою отримання (збирання) доказів або перевірки вже отриманих доказів; як докази для обґрунтування підозри особи у вчиненні кримінального правопорушення; 2) організаційно-процесуальний напрям, що охоплює такі форми використання результатів НСРД: обґрунтування необхідності застосування заходів забезпечення кримінального провадження; обґрунтування

необхідності застосування запобіжних заходів; як підстави й приводи для вжиття заходів забезпечення безпеки учасників кримінального судочинства; для вжиття заходів щодо встановлення місцезнаходження підозрюваного та його розшуку; як матеріали під час розгляду питань при оскарженні рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування; як інші відомості, що можуть сприяти виконанню запиту про міжнародну правову допомогу тощо; 3) організаційно-тактичний напрям, який охоплює такі форми використання результатів НСРД: висунення або уточнення слідчим версій вчинення кримінального правопорушення; планування проведення та організація проведення окремих слідчих дій або тактичної операції; моделювання (слідчої ситуації; механізму злочину; психологічного портрета й зовнішності злочинця); визначення тактики розслідування; планування та проведення подальшого досудового розслідування тощо.

8. Використання результатів НСРД передбачає роботу з доказами (збирання, перевірка, оцінка, подання, аргументування), що є частиною діяльності з процесуального доказування. Використання результатів НСРД у процесуальному доказуванні здійснюється за правилами, передбаченими КПК України, для обґрунтування та доведення позиції сторони, зокрема обвинувачення. Це визначає обов'язкове розсекречування та відкриття результатів НСРД, що є умовою їх включення до системи доказів. Змістом дій сторони обвинувачення по використанню результатів НСРД у процесуальному доказуванні є їх збирання, перевірка, оцінка та використання.

На підставі проведеного аналізу визначено локальний предмет доказування в разі застосування ст. 257 КПК України. З урахуванням положень ч. 3 ст. 248, ч. 1 ст. 257 КПК України запропоновано межі локального предмета доказування при розгляді та вирішенні слідчим суддею клопотання про дозвіл на використання результатів НСРД в інших цілях. До обставин локального предмета доказування в такому разі пропонується відносити: факт вчинення кримінального правопорушення; можливість у результаті використання результатів НСРД в інших цілях виявити та зафіксувати факт вчинення іншого кримінального правопорушення; можливість отримати доказову інформацію для використання в іншому кримінальному провадженні, визначити значення цих відомостей для використання в інших цілях.

9. Узагальнення міжнародного досвіду регулювання проведення НСРД дає підстави для виокремлення низки напрямів розвитку правової регламентації застосування НСРД під час розслідування кримінальних правопорушень та використання їх результатів у кримінальному провадженні, а саме: удосконалення процесуального порядку (підстав, умов, методів та способів) проведення НСРД; детальна регламентація порядку та засобів оформлення отриманих у результаті проведення НСРД результатів

та форм їх використання в кримінальному провадженні; посилення дієвості відомчого та прокурорського нагляду, судового контролю за їх проведенням та використанням отриманих внаслідок цього результатів. У більшості демократичних країн застосування у сфері кримінального процесу систем заходів негласного характеру як засобів вирішення завдань із протидії злочинності передбачає потребу в запровадженні дієвої системи правових (належна правова регламентація), організаційних (системи нагляду та контролю) та правозахисних (засоби захисту прав та свобод особи від необґрунтованого втручання) гарантій.

З урахуванням досвіду країн Європи актуальним завданням удосконалення інституту НСРД у національному кримінальному процесуальному праві є впровадження в правове регулювання та правозастосовну практику стандартів допустимості та правомірності такого втручання, опрацьованих Європейським судом з прав людини, що є гарантією належної реалізації при проведенні НСРД змісту засад верховенства права та законності.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, у яких опубліковано основні наукові результати дисертації:

1. Смаглюк С. В. Результати проведення негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні на етапах збирання, перевірки, оцінки та використання доказів. *Право.ua*. 2021. № 4. С. 215–221. DOI: <https://doi.org/10.32782/law.ua.2021.4.32>.

2. Смаглюк С. В. Прокурорський нагляд та судовий контроль за законністю проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні. *Європейські перспективи*. 2021. № 4. С. 217–223. DOI: <https://doi.org/10.32782/ep.2021.4.33>.

3. Смаглюк С. В. Правове регулювання процесуальної діяльності з проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні. *Наше право*. 2022. № 4. С. 211–218. DOI: <https://doi.org/10.32782/np.2022.4.36>.

4. Смаглюк С. В. Процесуальні вимоги до результатів проведення негласних слідчих (розшукових) дій як гарантія законності їх використання у кримінальному провадженні. *Право.ua*. 2023. № 2. С. 158–165. DOI: <https://doi.org/10.32782/law.ua.2023.2.25>.

5. Smahliuk S. Experience in Regulating the Issue of Using Results of Secret Investigative (Search) Actions within European countries and the USA Laws and Possibility of its Application in Ukraine. *Legal, Economic Science and Praxis*. 2022. № 7. Pp. 17–22. URL: https://lesp.hu/wp-content/uploads/2023/12/4-Smahliuk_7_2022_17-22.pdf.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

6. Смаглюк С. В. Напрями використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій: процесуальний та криміналістичний аспекти. *Теоретичні питання юриспруденції і проблеми правозастосування: виклики XXI століття* : тези доп. учасників VI Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 30 черв. 2022 р.). Харків: НДІ ППСУ, 2022. С. 71–73. URL: https://library.pp-su.pro/index.php/ndippsn_20220630/article/view/smagliuk/pdf.

7. Смаглюк С. В. Щодо поняття «результати проведення негласних слідчих (розшукових) дій». *Актуальні питання кримінально-правової кваліфікації, документування та розслідування колабораціонізму* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 21 лип. 2023 р.). Одеса : Вид-во «Юридика», 2023. С. 200–203.

8. Смаглюк С. В. Гарантії дотримання законності та охорони прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального провадження під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій. *Теоретико-прикладні проблеми кримінального процесу та криміналістики в умовах воєнного стану* : тези доп. Міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Кам'янець-Подільський, 24 листоп. 2023 р.). Кам'янець-Подільський : ХНУВС, 2023. С. 412–415. URL: <https://dspace.univd.edu.ua/handle/123456789/19289>.

АНОТАЦІЯ

Смаглюк С. В. Процесуальний порядок використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність». – Харківський національний університет внутрішніх справ. – Харків, 2023.

Дисертацію присвячено визначенню сутності та особливостей процесуального порядку використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні, а також опрацюванню пропозицій та рекомендацій, спрямованих на вдосконалення адміністративного законодавства у відповідній сфері. У дослідженні проаналізовано стан наукової розробки питання використання результатів проведення негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні у вітчизняній юридичній науці. Наведено характеристику правового регулювання процесуальної діяльності з проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні як гарантії забезпечення правомірності проведення таких дій. Підтверджено точку зору науковців, що досліджувані дії є засобами

збирання доказів, що й визначає їх роль та значення. З'ясовано зміст поняття «результати негласних слідчих (розшукових) дій», їх різновиди та особливості формування. Визначено систему та охарактеризовано процесуальні вимоги до результатів проведення негласних слідчих (розшукових) дій як засобів їх легітимізації як доказів. Розкриті процесуальні особливості збирання, перевірки, оцінки та використання результатів проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Наведена характеристика прокурорського нагляду та судового контролю за проведенням таких дій та використанням їх результатів як засобів забезпечення їх законності, а також гарантування прав та свобод особи. Подано бачення напрямів використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні. Визначено процесуальні особливості використання результатів негласних слідчих (розшукових) дій у доказуванні та в інших цілях кримінального провадження. Проаналізовано закордонний досвід правового регулювання використання результатів проведення негласних слідчих (розшукових) дій та визначено можливості його застосування в Україні.

Ключові слова: кримінальне процесуальне законодавство, кримінальна процесуальна форма, доказування, негласні слідчі (розшукові) дії, результати негласних слідчих (розшукових) дій, процесуальні вимоги, процесуальні гарантії.

SUMMARY

Smahliuk S. V. Procedural order for using the results of covert investigative (detective) actions in criminal proceedings. – *Qualifying scientific work on manuscript.*

Thesis for the degree of Candidate of Law, specialty 12.00.09 «Criminal Procedure and Criminalistics; Forensic Science; Operational and Investigative Activities». – Kharkiv National University of Internal Affairs. – Kharkiv, 2023.

The thesis is devoted to determining the essence and peculiarities of the procedural order for using the results of covert investigative (detective) actions in criminal proceedings, and also to developing proposals and recommendations aimed at improving administrative legislation in the relevant area.

It is established that the issue of covert investigative (detective) actions and the use of their results in criminal proceedings, despite the constant scientific interest in them, is still controversial and unresolved due to constant changes in legislation and its application practice. It is substantiated that conducting covert investigative (detective) actions and using their results in criminal proceedings is impossible without proper legal regulation of the relevant procedural relations. It is determined that legal regulation plays the role of a legal guarantee of the legality of such actions and the legitimacy of the results obtained during their conduct.

The point of view of scientists is confirmed, that the purpose of covert

investigative (detective) actions is to collect evidence or verify the evidence already obtained in a particular criminal proceeding, and this determines the functional role and significance of these actions. It is proved that the results of covert investigative (detective) actions exist or are formalized as evidence.

It is established that in order to guarantee the legitimacy of the results of covert investigative (detective) actions, requirements are set for them, which exist in the form of a certain normatively defined, mandatory system of criteria that these results must meet for their use in criminal proceedings.

In order to ensure the achievement of the objectives of criminal proceedings through the use of covert investigative (detective) actions, the stages of collection, verification, evaluation and use of the evidence obtained as a result of such actions should take place. It is proved that these stages have their own importance for creating a legal guarantee of the legitimacy of the obtained results, but at the same time, the peculiarities of conducting covert investigative (detective) actions as specific means of proof must be taken into account at each of the stages of proof.

It is proved that prosecutorial supervision and judicial control over covert investigative (detective) actions are means of ensuring the legality of the use of the results of their conduct in criminal proceedings with the absolute guarantee of the rights and freedoms of its participants.

The selection of procedural, organizational and procedural and organizational and tactical directions of using the results of covert investigative (detective) actions and the corresponding forms of their implementation are proposed. Attention is drawn to the fact that each of these directions and forms of their implementation act as relatively independent means of increasing the effectiveness of pre-trial investigation and the performance of the tasks of criminal proceedings, where each direction and its form is implemented in its own procedural order.

The foreign experience of regulatory and legal regulation of covert investigative (detective) actions during the investigation, as well as the peculiarities of using their results in criminal proceedings of foreign countries, is analyzed. It is indicated that the implementation of foreign experience in national criminal proceedings should take into account the standards generally accepted in democratic countries in the field of criminal justice. Based on the results of the study, proposals are formulated regarding the introduction of changes and additions to the Criminal Procedure Code of Ukraine.

Keywords: criminal procedural legislation, criminal procedural form, evidence, covert investigative (detective) actions, results of covert investigative (detective) actions, procedural requirements, procedural guarantees.

Підписано до друку 27.11.2023 р. Папір офсетний. Друк офсетний.
Формат 60х84/16. Умов. друк. арк. 1,8. Обл.-вид. арк. 1,8.
Наклад 100 прим.

Віддруковано ФОП Корзун Д.Ю. з оригіналів замовника.
Свідоцтво про державну реєстрацію фізичної особи-підприємця
серія В02 № 818191 від 31.07.2002 р.

Видавець ТОВ «ТВОРИ».
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців,
виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК № 6188 від 18.05.2018 р.
21034, м. Вінниця, вул. Немирівське шосе, 62а.